

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ У ФОРМАТІ iXBRL

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ У ФОРМАТІ iXBRL

XBRL, або eXtensible Business Reporting Language - це стандарт XML для маркування ділових і фінансових звітів з метою підвищення прозорості та доступності ділової інформації за рахунок використання єдиного формату. XBRL дозволяє використовувати програмне забезпечення для прив'язки всіх фінансових статей в своїх бізнес-звітах до елементів таксономії.

Переваги використання

Для суб'єктів звітування:

- коректне складання фінансової звітності;
- виключення дублювання при поданні фінансової звітності регуляторам;
- якісна фінансова звітність сприятиме залученню інвесторів.

Для держави:

- швидкість і автоматичність обробки і аналізу фінансової звітності;
- своєчасне виявлення ризиків та оперативне реагування на них;
- більш ефективний і менш затратний регуляторний процес.

Для інвесторів

- якісне розкриття інформації за міжнародними стандартами;
- швидкість і автоматичність обробки і аналізу фінансової звітності;
- краще розуміння ризиків і перспектив бізнесу.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ

ПРОЗОРИСТЬ

ЗМЕНШЕННЯ ПОМИЛОК

Послуги з надання допомоги у складанні фінансової звітності у форматі iXBRL та IFRS послуги

- ▶ Аналіз існуючої класифікації за таксономією на відповідність IFRS, з урахуванням специфіки бізнесу клієнта
- ▶ Консультації щодо технічних питань для вилучення та подальшої конвертації звітності у формат iXBRL та її валідації
- ▶ Проекти з переходу на МСФЗ:
 - проведення комплексної діагностики готовності вашої компанії до підготовки звітності відповідно до МСФЗ;
 - розробка облікової політики та процедур підготовки фінансової звітності за МСФЗ;
 - аналіз розбіжностей між необхідною інформацією та інформацією в наявності;
 - визначення змін, які необхідно внести в облікові системи;
 - формування чіткого розуміння того, яким чином перехід впливає на інші стратегічні ініціативи вашої організації
- ▶ Підготовка до першого застосування МСФЗ
- ▶ Консультування з підготовки розкриття з прийняття окремих стандартів бухгалтерського обліку
- ▶ Навчання персоналу клієнта, включаючи теорію і практику МСФЗ, з урахуванням специфічних вимог

Рекомендації щодо подання фінансової звітності у форматі iXBRL

Для того, щоб подати компанії фінансову звітність відповідно до таксономії за міжнародними стандартами (далі – таксономія МСФЗ) у форматі iXBRL (відповідно до ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»), компанії необхідно здійснити ряд таких кроків:

1. Реєстрація на порталі СФЗ

Система фінансової звітності (СФЗ) – це інтегрована система, що дозволяє отримувати, обробляти, перевіряти та розкривати фінансову звітність суб'єктів звітання та їх аудиторських звітів на основі використання документів у форматі Inline XBRL (iXBRL), що розроблені на основі таксономії МСФЗ, прийнятої та опублікованої Міністерством фінансів України.

Посібник користувача порталу СФЗ можна завантажити [тут](#).

- I. Суб'єкт звітання має пересвідчитися в тому, чи внесений він до переліку суб'єктів звітання на порталі СФЗ. Для цього необхідно перейти на [сторінку реєстрації](#) та ввести в полі «Назва компанії» ідентифікаційний код юридичної особи (код ЄДРПОУ) або ідентифікаційний код пайового інвестиційного фонду (код ЄДРІСІ) та перевірити наявність суб'єкта звітання у випадковому списку. У разі відсутності суб'єкта звітання у зазначеному списку, необхідно звернутися до державного органу (який здійснює регулювання такого суб'єкта звітання) щодо внесення такої компанії до переліку суб'єктів звітання на порталі СФЗ.
- II. Суб'єкт звітання повинен забезпечити реєстрацію Адміністратора облікових записів користувачів СФЗ. Для цього необхідно перейти на [сторінку реєстрації](#), заповнити форму та надіслати її, натиснувши кнопку «Надіслати».

Роль	Повноваження
Адміністратор облікових записів користувачів СФЗ (Керування зовнішніми користувачами на порталі СФЗ)	Користувач може встановлювати або змінювати повноваження інших користувачів, які є представниками суб'єкта звітання
Завантаження фінансової звітності на портал СФЗ (Ввід даних на порталі СФЗ)	Користувач може завантажити файл з фінансовою звітністю суб'єкта звітання на портал СФЗ. Підпис такого користувача має бути накладений на файл з фінансовою звітністю у форматі iXBRL. Примітка: користувач не має повноважень підтверджувати файл з фінансовою звітністю для подання.
Підтвердження фінансової звітності на порталі СФЗ (Надсилання на порталі СФЗ)	Користувач має повноваження підтвердити файл з фінансовою звітністю суб'єкта звітання для подання до СФЗ. Підпис такого користувача має бути накладений на файл з фінансовою звітністю у форматі iXBRL.
Аудитор на порталі СФЗ	Підпис такого користувача має бути накладений на файл з фінансовою звітністю у форматі iXBRL у випадках, передбачених законодавством.

Користувач повинен мати чинний кваліфікований сертифікат відкритого ключа, отриманий в Акредитованому центрі сертифікації ключів (АЦСК). Звертаємо увагу, що у реквізиті сертифіката «Призначення ключа» має відображатися: «Цифровий підпис, Неспростовність».

Портал СФЗ підтримує роботу з ключами наступних АЦСК:

- АЦСК ІДД ДФС
- АЦСК органів юстиції України
- АЦСК «Masterkey» ТОВ «Арт-Мастер»
- АЦСК ТОВ «Ключові системи»
- АЦСК ДП «Українські спеціальні системи»
- АЦСК ПАТ «УкрСиббанк»
- АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»
- АЦСК Збройних Сил
- АЦСК ринку електричної енергії
- АЦСК «eSign ТОВ» «Алтерсайд»
- АЦСК ДП «Український інститут інтелектуальної власності»
- АЦСК Укрзалізниці
- АЦСК ТОВ «Центр сертифікації ключів «Україна»
- АЦСК МВС України
- АЦСК Національного банку України
- АЦСК Державної казначейської служби України
- АЦСК ПАТ НДУ
- АЦСК АТ «Ощадбанк».

Якщо реєстрацію схвалено адміністратором та сертифікат пройшов перевірку, користувач отримує на вказану в реєстраційних даних адресу електронної пошти повідомлення про підтвердження реєстрації:

- ▶ створено обліковий запис на порталі СФЗ (зазначається ім'я користувача та тимчасовий пароль);
- ▶ надано доступ до суб'єкта звітування;
- ▶ сертифікат успішно завантажений у СФЗ.

Після отримання такого повідомлення новий користувач може виконувати вхід на портал **СФЗ**.

При першому вході на портал СФЗ користувач повинен змінити тимчасовий пароль, який був згенерований автоматично.

Новий пароль повинен задовольняти наступним вимогам:

- ▶ довжина пароля має бути від 8 до 30 символів;
- ▶ пароль має включати великі та малі літери, цифри та спеціальні символи;
- ▶ пароль не має містити пропусків.

Поля «Ім'я/По батькові та «Прізвище» повинні містити значення, які точно співпадають зі значеннями відповідних полів сертифіката відкритого ключа. Доцільно скопіювати ці значення у файлі сертифіката та вставити у реєстраційну форму.

Адміністратор Центру збору фінансової звітності перевіряє отримані дані, зокрема, чи дійсно користувач є уповноваженою особою суб'єкта звітування, якого він зазначив у реєстраційній формі. Також СФЗ перевіряє чинність кваліфікованого сертифікату відкритого ключа, наданого користувачем.

Адміністратор самостійно здійснює реєстрацію у СФЗ осіб, які виконуватимуть ролі «Завантаження фінансової звітності на портал СФЗ», «Підтвердження фінансової звітності на порталі СФЗ» та «Аудитор»

Адміністрування облікових записів здійснюється згідно з Інструкцією Адміністратора облікових записів суб'єкта звітування (наразі на вебсайті СФЗ - <https://frs.gov.ua/> - така інструкція відсутня).

2. Складання фінансової звітності відповідно до таксономії МСФЗ в форматі iXBRL

iXBRL або Inline XBRL – це відкритий стандарт, який дозволяє одному документу надавати як читабельні, так і структуровані, машиночитні дані.

iXBRL має розширення HTML, та відкривається для перегляду інтернет браузерями, також має вбудовані «теги», які надають значення даним файлу у форматі, який сприймається програмними засобами для подальшої обробки.

Створити фінансову звітність у форматі iXBRL можна за допомогою спеціального програмного забезпечення. Таке програмне забезпечення компанія може або розробити сама, або скористатися вже розробленими програмними продуктами. Такими продуктами в Україні є програмний продукт Проекту USAID Трансформація фінансового сектору USAID – FST, програмні продукти компанії CaseWare, M.E.Doc та інші.

Використовуючи спеціальне програмне забезпечення для створення фінансової звітності у форматі iXBRL, суб'єктам звітування необхідно буде використовувати Таксономію UA XBRL МСФЗ за той період, за який складається фінансова звітність.

Таксономія фінансової звітності – це склад статей і показників фінансової звітності та її елементів, які підлягають розкриттю.

Загальна таксономія МСФЗ випускається International Accounting Standards Board (IASB).

Оновлення змісту таксономії МСФЗ відбувається кожного року в результаті:

- ▶ опублікування нових або змінених МСФЗ та МСБО;
- ▶ проектів звичайної практики;
- ▶ або вдосконалень таксономії МСФЗ.

Таксономія UA XBRL МСФЗ - таксономія фінансової звітності в Україні, що затверджується та оприлюднюється Міністерством фінансів України. Вона адаптована до особливостей складання фінансової звітності в Україні та включає в себе також ЗВІТ АУДИТОРА і ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ.

Таксономія UA XBRL МСФЗ має **два розширення** – для **банківського та страхового секторів**.

Знайти Таксономію UA XBRL МСФЗ можна на вебсайтах регуляторів та на вебсайті СФЗ - <https://frs.gov.ua/learning/taxonomy/>.

- ▶ За допомогою опції «Представлення статей Таксономії UA XBRL МСФЗ» на вебсайті можна ознайомитись з українською таксономією у вигляді файлів формату PDF чи HTML.
- ▶ «Ілюстрована таксономія МСФЗ» являє собою переклад таксономії МСФЗ, яку випускає Рада з МСФЗ (IASB, Лондон).

Файли з «Таксономією UA XBRL МСФЗ» містять файли, що мають бути завантажені до використовуваного програмного продукту компанії для забезпечення складання фінансової звітності відповідно до такої таксономії.

Для всіх суб'єктів звітування, окрім банків, є два види таксономії, відмінність яких полягає у виді Звіту про фінансовий стан:

- ▶ Таксономія UA XBRL МСФЗ (210-310) – Звіт про фінансовий стан, поточні/непоточні;
- ▶ Таксономія UA XBRL МСФЗ (220-320) – Звіт про фінансовий стан, у порядку ліквідності.

3. Валідація фінансової звітності у форматі iXBRL

При поданні фінансової звітності до СФЗ, система буде перевіряти (валідувати) файл з фінансовою звітністю на відповідність Таксономії UA XBRL МСФЗ за той період, за який подається фінансова звітність.

Це можливо зробити за допомогою спеціального програмного забезпечення: **Arele** - безкоштовне програмне забезпечення, яке можна завантажити на вебсайті **компанії**

Платне програмне забезпечення, яке можна знайти на **вебсайті XBRL** (Altova, Fujitsu, ін.).

Основними недоліками безкоштовного програмного забезпечення є:

- ▶ Валідація фінансової звітності середнього / великого суб'єкта звітування займає досить тривалий проміжок часу (інколи більше 30 годин);
- ▶ Програмне забезпечення не надає відповідь щодо того, де саме є помилки у фінансовій звітності в разі неуспішної валідації.

4. Підписання файлу з фінансовою звітністю у форматі iXBRL

При поданні фінансової звітності до СФЗ, система також буде перевіряти (валідувати) файл з фінансовою звітністю на наявність підписів уповноважених представників компанії.

Для проміжної фінансової звітності необхідні підписи користувачів з ролями «Завантаження фінансової звітності на портал СФЗ» та «Підтвердження фінансової звітності на порталі СФЗ», а для річної фінансової звітності – підписи усіх трьох користувачів з ролями: «Завантаження фінансової звітності на портал СФЗ», «Підтвердження фінансової звітності на порталі СФЗ» та «Аудитор».

Підписання фінансової звітності у форматі iXBRL має здійснюватися за допомогою засобів КЕП. Відповідне програмне забезпечення користувачі можуть отримати в АЦСК разом з ключами КЕП або завантажити з **вебсайту АЦСК**.

Наприклад, можна використовувати засіб КЕП «ІТ Користувач ЦСК-1», доступний для завантаження на **вебсайті АЦСК ІДД ДФС**.

Якщо файл має розмір до 5 МБ, для створення КЕП можна користуватися **онлайн сервісом** Центрального засвідчувального органу.

Кожен користувач створює КЕП для файлу фінансової звітності в окремому зовнішньому файлі формату р7s.

» Підписання фінансової звітності у форматі iXBRL за допомогою КЕП має відбуватися у наступній послідовності:

Проміжна фінансова звітність:

- користувач з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ» формує фінансову звітність у форматі iXBRL (файл *.html) і передає його на підпис користувачу з роллю «Надсилання на порталі СФЗ» поза межами СФЗ;
- користувач з роллю «Надсилання на порталі СФЗ» створює КЕП для отриманого файлу *.html і передає файл КЕП (*.p7s) користувачу з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ»;
- користувач з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ» створює КЕП для того ж самого файлу з фінансовою звітністю (файл *.html з п. 1).

Річна фінансова звітність:

- користувач з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ» створює фінансову звітність у форматі iXBRL (файл *.html) і передає його на підпис користувачу з роллю «Надсилання на порталі СФЗ»;
- користувач з роллю «Надсилання на порталі СФЗ» створює КЕП для отриманого файлу *.html і передає файл КЕП (*.p7s) користувачу з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ»;
- користувач з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ» створює КЕП для того ж самого файлу з фінансовою звітністю (файл *.html з п. 1);
- користувач з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ» передає фінансову звітність у форматі iXBRL (файл *.html з п. 1) на підпис користувачу з роллю «Аудитор на порталі СФЗ»;
- користувач з роллю «Аудитор на порталі СФЗ» створює КЕП для отриманого файлу *.html і надсилає файл підпису (*.p7s) користувачу з роллю «Ввід даних на порталі СФЗ».

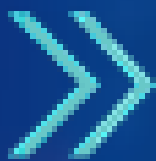
» Наступним кроком є формування пакету з фінансовою звітністю:

Пакет для подання фінансової звітності до СФЗ має містити наступні файли:

- фінансову звітність у форматі iXBRL (файл *.html);
- КЕП (файли р7s у кількості, яка відповідає вищезазначеним вимогам відповідно до типу фінансової звітності – проміжна / річна).

Пакет має бути сформований в одному з наступних форматів: zip, 7z, га.

5. Подання фінансової звітності відповідно до таксономії МСФЗ у форматі iXBRL до СФЗ

Після того, як на Порталі СФЗ регулятором буде створено запит на подання суб'єктом звітування фінансової звітності за відповідний період, компанія може надсилати пакет з фінансовою звітністю у форматі iXBRL.

** Дані Рекомендації носять узагальнений допоміжний (консультативний) характер та не є офіційно затвердженим документом. Інформація, надана в Рекомендаціях, є актуальною на дату випуску.*

КОНТАКТИ:

Центральний офіс в Україні
BDO LLC
BDO Consulting LLC
BDO Corporate Finance LLC

Харківське шосе, 201/203,
м. Київ, 02121
Тел: +38 (044) 393 26 87 (88)
Факс: +38 (044) 393 26 91
E-mail: info@bdo.ua

Катерина Рафальська
Партнер з питань МСФЗ
krafalska@bdo.ua

Ольга Савкова
Фахівець з питань МСФЗ
osavkova@bdo.ua

Відділ МСФЗ
ifrs@bdo.ua

Незважаючи на те, що дана публікація була ретельно підготовлена фахівцями компанії, вона може бути використана тільки для отримання загального уявлення про обговорюваний в ній предмет. Не рекомендується використовувати представлену в публікації інформацію в якості професійної консультації з конкретного питання. Перш ніж зробити які-небудь дії або утриматися від прийняття будь-яких дій на підставі даної публікації, необхідно отримати професійну консультацію фахівця. Будь ласка, зв'яжіться з BDO в Україні, щоб обговорити ці питання в контексті вашої конкретної ситуації. BDO в Україні, її партнери, співробітники і агенти несуть ніякої відповідальності за будь-які збитки, понесені у зв'язку з прийняттям чи відмовою від прийняття будь-яких дій чи рішень на основі інформації, міститься в даній публікації.

ТОВ «БДО», українське товариство з обмеженою відповідальністю, є членом BDO International Limited, британського товариства з відповідальністю, обмеженою гарантіями його членів, а також входить до складу міжнародної мережі незалежних фірм-членів BDO.

BDO — це бренд мережі BDO та кожної Фірми-члена BDO. BDO утворено від перших літер прізвищ засновників компанії: Binder, Dijker та Otte.

2020 © ТОВ «БДО». Всі права захищені.

